

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. iii. De signis que precesseru[n]t excidium hierosoliminanu[m]
nouissimum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](#)

nitate sui miraculis videat accedere: op⁹ tamen nature est: que quidē soles nō geminat: sed nubē similimā facit: vocaturq; pareliō. Est etenim parelion nubes similima soli: signum quidē com mune multis: & si nō generale. Signorum quidē alia particula ria: alia vniuersalia sunt. Particularia vero faciunt singulis/vni uersalia multis aut vniuersis. Vtraq; aut modo ex clemēti dispositione creatoris/modo ex natura rerū: modo ex malicia de monum homines deo pmittēt ludificantū prouenire dicuntur. Sed que & quo quave de causa: iudicium quidem difficile est & frequenter incertum: & sepe alti⁹ q; vt ab hominibus valeat ex pediri: eis tamen licentiori vanitate mathematicorū referti sūt libri. Eneas matre dea mōstrāte viā: data fata secutum se asserit: eo q; egrediēti lucifer: qui & venus donec ad ytaliam perueniret apparuerit auspicianti. Defectus solis varios: luneq; labores: renim euentibus curiositas humana coaptat.

C De signis que precesserunt excidium hierosolimitanum nouissimum. Capitulum. IIII.

V Etus narrat hystoria sic dicta q; est auctor eius incertus: et vetera refert q; imminente hierosolimorū excidio eclipsis lune per duodecim noctes continuas etiam in remotissimis locis protracta est: forte signans iudaice perfidie & superstitionis erroris euersionē/que christo per predicationem apostolicam mundo illucescente rectissime contigit. Scriptum est enim. Stultus mutatur vt luna: sapiens vero cum sole permanet. Alia quoq; q; plurima diuino super incredulos imminente iudicio acciderunt: que si per singula prot ut ab auctoribus digesta sunt cepero enarrare: vel sola hec proprium tempus desiderabunt & ocium. Pauca tamen auctore iosepho cōpendioso sermone percurram: eo q; ad roborandam fidem nostram proficiunt: et ad retundendam obstinatam perfidiam iudeorum. Quadraginta nāq; post admissum piaculū continuis protracta annis impiorum pena differtur. In quibus et apostoli omnes/ precipue tamē iacobus qui dicebatur frater dñi/hierosolimis episcop⁹ cōstitutus indesinenter populum cōmisso impietatis et feralis ausi de scelere commonebant: si forte possent cōmissi penitū gerere. Si possent flere p scelere: & si vtrices penarum flamas/lachrimarum vbertate restringere ostēdebat nāq; eis deus per suā patientiā q; ipsoꝝ quereret penitentiā: quia nō vult tm̄ deus mortē peccatoris: quātū vt cōuer sat et viuat. Mollire aut̄ adhuc mētis eoꝝ duriciam nitebatur

Parelion qd sit.
Signorū alia sunt vniuersalia/ alia particularia.

Enelucifer apparuit.

Hystoria ver? cur dicatur.

Eccī. xxvii.

Josephi dictū

Jacob⁹ q; dicebat frater dñi ep̄s hierosolimis cōstitutus ē.

Ezechielis.
xviii. 7. xxxiiii.

diuina maiestas signis et prodigiis celitus datus: terroresq; si-
mul & minacem dexteram ostendendo / potius q̄ inferendo: de
quibus supradicti hystoriographi fides: vt in ceteris etiam in
hoc sufficiens erit. Relegam⁹ ergo qd in sexto hystoriar⁹ sua⁹
libro de his ipse signauerit iosephus. Sed infelicem inquit ple-
bem tēterimi quidem homines et deceptores falsa vaticinan-
tes suadebant: vt euidentibus signis et indiciis iracundie & ini-
dignationis diuine non crederent: quibus aperte futurum & vr-
bis et gentis presagabatur excidium. Sed velut afflati & amen-
tes: & qui neq; oculos neq; animas in se haberent spernebat om-

De stella p̄ful
gente simili
gladio.

Xanticus.
De fulgore lu-
minis magno
in nocte.

De vitula que
in sacrificio
agnū peperit.
De ianua ma-
xima ⁊ ponde-
rosa vitro
aperta.

De mēse arte-
mello vocato
snayo apud
nos.

De curribus
et quadrigis/
et acieb⁹ in ce-
lo visis.

Iesus filius
ananie.

nia que celitus nunciabantur. Etenim stella prefulgens / gladio
per omnia similis / imminere desuper ciuitati & cometes: pre-
terea exacialibus flammis ardere visa est per totū annum. Sed
et ante excidiū tempus ac belli: cum populi ad diem festum con-
uenirent octaua die mensis xantici qui est aprilis tempore no-
ctis hora nona tantus luminis fulgor aram templumq; circum-
dedit: vt putarent omnes diem clarissimum factum: & per-
mansit spacio hore dimidie. Quod imperitis quidem & igna-
ris prospenū videbatur: sed legisperitos & probos quosq; do-
ctores non latuit exitiale portentum. In eadem quoq; festiu-
tate vitula sacrificiis admota & aris assistens: inter ipsas minia-
strorum manus enixa est agnam. Sed & ianua interioris edis
que respiciebat ad orientem cum esset ere solido induita ac per-
inde immensi ponderis que vix viginti viris sumo conatu im-
pellentibus clauderetur ferreis quoq; vectibus & feris munita
ac pessulis in altum demissis teneretur obstricta: repente hora
noctis sexta prima & xx. die mensis apparuit sponte patefacta.
Sed & transacto die festo post aliquot dies priua & xx. die mē-
sis arthemosi qui apud nos maius vocatur prodigiosus appa-
ruit visus & fidem pene excedens. Quod vere falsum putare
tur nisi oculorum fidem confirmasset malorum consecuta per-
nices. Etenim prope solis occasum visi sunt currus & quadrigae
in omni regione per aerem et armatōnum cohortes misceri nu-
bibus: & vrbes circundari agminibus improuisis. In alio item
die festo qui penthecostes appellatur noctu sacerdotes ingressi
templū ad ministeria ex more complēda: primo quidem mot⁹
quosdā strepitusq; senserūt: tum demū voces subitas audiūt di-
cétes. Migrem⁹ hinc/migrem⁹ ex sedib⁹ istis: additur his etiā
aliud terribilius. Etenim quidam ananie fil⁹ iesus nomine vir-
plebeius & rusticus ante quartum belli annum cum ciuitas &

in pace & abundantia perduraret in die festo tabernaculorum
repente clamare cepit. Vox ab oriente: vox ab occidente: vox a
quattuor ventis: vox super hierosolimam & templum: vox super
sponsos et sponsas: & vox super populum: & indesinenter diu
noctuq; per omnes plateas circumiens hec clamabat usquequo
quidam primores ex populo viri: velut ifausti presagii indigna
tione commoti correptu hominem multis verberibus afficiunt.
At ille nequaq; pro se aliquid loquens. Sed nec eos quidem qui
circumsteterant deprecans: easdem voces pari obstinatione &
clamore repetebat. Tunc principes intelligentes ut res erat nu
minis esse in viro motus: perducunt eum ad iudicem romano
rum: apud quem flagris ad ossavsq; laniatus: neq; preces neq; la
crimas fudit. Sed eadem vocem miserabiliter & cum quodam
eiulatu emittens per singula pene verbera proferebat/ addens
etiam hoc ve/ ve hierosolimis. Prosequitur & aliud idem hysto
riographus maiore gestum miraculo dices oraculum quoddam
in sacris litteris repertum q; per idem tempus virum designa
ret ex eorum regione processurum: qui totius orbis potiretur im
perio. Cuius oraculi presagium idem hystriographus vespas
ianum declarare suspicatur. Sed vespasianus non aliis q; illis
solis gētibus que romano imperio videbant subdite dominat⁹
est. Vnde iustius ad christum hec responsa referuntur/ad quem
dixerat pater. Pete a me & dabo tibi gētes hereditatem tuam
& possessionem tuam terminos terre: & cuius per idem temp⁹
per apostolos suos. In omnem terram exiuit sonus eorum & in ps. xviii.
fines orbis terre verba eorum.

CQuanta fuerit calamitas obfessorum: & obstinate malicie
quis fuerit finis & que pietas titi. Capitulum. V.

GT ne tot & tanta mediocris plage aut perfunctorie in
dignationis dei aduersus impenitentiam iudeorum si
gnorum processisse videantur indicia: calamitatem
intolerabilem: excidiuz irreparabile/reprobate & ex
cecate gentis inauditam et cunctis seculis incognitam seruitu
tem succinctus sermo percurrat. Quatis ergo malis tūc vniuer
sa multata sit: atq; ipsa iudee terra: bello: fame: igni: cedibusq;
vastata sit: qta populo: milia patres simul cū coniugib⁹ ac par
uulis liberis absq; numero & absq; discretione trucidati sūt: que
etiam diversarum urbium obsidiones: sed & ipsi⁹ magnifice &
famosissime ciuitatis hierusalem quanta vastitas/ & quanta

Qualiter ple
beius clami
tās fuit duc⁹
ad iudicē ro
manū vbrisq;
ad ossa fuit la
niatus.

De oraculo in
sacris līis in
ueto cōtinete
ex regione iu
deorū dñm or
bis processurū,

ps. ii.

De magnific
ca & famosiss
ma ciuitate
hierusalem.

611